

TİROİD HEMİAGENEZİSİ

Yard. Doç. Dr. Şakir BERKARDA*

Araş. Gör. Sonnur OKAY*

Doç. Dr. Ömer N. YİĞİTBAŞI*

ÖZET

Tiroid hemiagenezisi, tiroid loblarından birinin gelişmemesiyle karakterli, nadir rastlanan konjenital bir anomalidir. Biz 1983—1988 yılları arasında takip ettiğimiz 4386 hasta arasından 9 tane hemiagenezi vakası tespit ettik.

SUMMARY

Thyroidal hemiagenesis is a rare congenital anomaly. One of the thyroidal lobes fails to develop, in patient with hemigenesis. The between 1983—1988, we encountered 9 cases with hemigenesis among 4386 patients.

GİRİŞ

Tiroid hemiagenezisi, tiroid loblarından birinin gelişmemesiyle karakterlenen ve nadir rastlanan konjenital bir anomalidir. Tiroid hemiagenezisinin ilk tarifi Hanofield-Jones tarafından 1886 yılında yapılmıştır (1). 1918 yılında Dubs ilk cerrahi vakayı bildirmiştir (1). Nihayet, 1970 yılında Hamburger ve Hamburger, klinik teşhise ulaşmak için TSH stimülasyon testini ilk defa uygulamıştır. 1983—1988 yılları arasında tiroid polikliniğinde tedavi ve takip etmekte olduğumuz 4386 hasta arasından 9 hemiagenezis vakası tespit ettik.

MATERYAL VE METOD

Hastalara 40 uci ¹³¹I verilerek tiroid sintigrafisi, 2 ve 24 saatlik iyot uptake testi yapılmıştır.

Hepsi kadın olan hastaların yaşları 17—60, ortalama 29 idi.

Hastalardan 5'ine, 3 gün 10 ü TSH (Ambinon) parentenal uygulandıktan sonra ¹³¹I tiroid sintigrafisi tekrarlanmış ve tiroid loblarından birinin yokluğu doğrulanmıştır.

* Trakya Üniversitesi Tıp Fakültesi Nükleer Tıp Ana Bilim Dalı - EDİRNE.

BULGULAR

Hemiagenezi tespit ettiğimiz 9 vakanın sintigrafik bulguları, var olan lobların en ve boy uzunlukları, 2 ve 24 saatlik uptake değerleri aşağıda verilmiştir.

1. A.Ç.: 25 yaşında, sintigrafik olarak tespit edilen sol lob agenezisi TSH stimülasyon testi ile doğrulandı. Sağ lob 2x4 cm boyutlarında, uptake değerleri 19-31 % olarak tespit edildi.

2. N.K.: 17 yaşında, sol lob TSH stimülasyon testinden sonradan nonvizualize olup sağ lob 3x4 cm boyutlarında, uptake değerleri 31-53 % idi.

3. L.Y.: 35 yaşında, sol non-vizualize olup sağ lob 2x3,5 cm boyutlarında bulundu. Uptake değerleri 6-13 % idi.

4. Ş.Ş.: 28 yaşında, sol lobu TSH stimülasyon testinden sonrada non-vizualize olup, sağ lob 2x3 cm boyutlarında, uptake değerleri 14-27 % idi.

5. A.A.: 60 yaşında, sağ lob TSH stimülasyon testinden sonra da non-vizualize olup sol lob 4x7 cm boyutlarında, uptake değerleri 11-16 % idi.

6. G.A.: 24 yaşında, sol lob TSH stimülasyon testinden sonrada vizualize olup, sağ lob 2,5x3,5 cm boyutlarında, uptake değerleri 17-48 % idi.

7. S.E.: 33 yaşında, sol lobu sintigrafide non-vizualize olup sağ lob 3x5 cm boyutlarında, uptake değerleri 10-42 % idi.

8. A.E.: 19 yaşında, sol lobu non-vizualize olup sağ lob 2,5x5 cm boyutlarında ve uptake değerleri 10-30 % idi.

9. H.B.: 20 yaşında, sol lobu non-vizualize olup sağ lob 3,5x4,5 cm boyutlarında, uptake değerleri 9-32 % idi.

TARTIŞMA

Tiroid hemiagenezisi nadir rastlanan bir anomalidir ve yaklaşık olarak 1 / 4000 oranında görülmektedir (4). Hamburger ve Hamburger tiroid sintigrafisi yapılan 7000 hastada 4 (1), Harada ve Nishikawa 12456 hasta içinde 7 vaka bildirmişlerdir (2). Tiroid hemiagenezisi kadınlarda erkeklere göre 3 kat, sol lobda sağ loba göre 4 kat daha fazla görülmektedir (3). Mortimer ve Tomlinson bunun sebebini izah edememekle birlikte, bütün bilateral simetrik organlarda normal kabul edilen asimetrinin tiroidde ileri boyutlarda oluşmasıyla meydana geldiğini düşünmektedirler (5).

Biz hepsi kadın olan vakalarımızın 8'de sol lobda, 1'de sağ lobda agenezi tespit ettik.

KAYNAKLAR

1. **Hamburger, J.L., Hamburger, S.W.** (1970): *Thyroidal hemiagenesis. Report of a case and comments on cilinical implications.* Arch Surg 100:319—20.
2. **Harada, T., Nishakawa, Y.H.K.**: (1972): *Aplasia of one thyroid lobe.* Am. J. Surg 124: 617—19.
3. **Melrick, J.C., Stenkowski, P.E.** (1981) *Thyroid hemiagenesis. A review of the world literature and report of four cases.* J. Clin. Endocrinol Metab. 5: 247—51.
4. **Middler, Worth, V.** (1986): *The thyroid gland* p: 118—119.
5. **Mortimer, P.S., Tomlinson, J.W., Rosenthal, D.** (1981): *Hemiagenesia of the thyroid with thyotoxicosis.* J. Clin Endocrinal Metab 52:152—55.